

Sygn. akt I C 402/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2020 roku

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Maciej Ociesa

Protokolant p.o. protokolanta sądowego Małgorzata Wolska

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2020 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. B. (1)

przeciwko M. O.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda M. B. (1) na rzecz pozwanej M. O. kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 402/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lipca 2020 roku M. B. (1) żądał zasądzenia od pozwanej M. O. kwoty 50.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od daty złożenia pozwu do dnia zapłaty, w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych, w szczególności poprzez naruszenie czci, godności, nazwiska oraz dobrego imienia. Nadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu. Pozwana M. O. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W toku postępowania strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przed Sądem Rejonowym Lublin-Zachód wL. toczyło się postępowanie w sprawie IX K(...), w sprawie M. B. (2), oskarżonego m.in. o czyn z art. 231 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1444). W toku tego postępowania, w dniu 6 lipca 2017 roku, M. O. została przesłuchana w charakterze świadka. W toku składanych zeznań M. O. podała, iż nie uczestniczyła w zatrzymaniu M. B. (1), nie był on przez nią przesłuchiwany, tylko od razu został przewieziony do prokuratury i ona nie wykonywała z nim żadnych czynności (odpis protokołu rozprawy głównej k. 11-13, przesłuchanie stron k. 36-37).

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd oparł się na powołanych wyżej dowodach nieosobowych w postaci dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie budzi wątpliwości stąd też stanowiły one pełnowartościowy materiał dowodowy będący podstawą ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie. Dowód z przesłuchania stron w zakresie w jakim dotyczyło okoliczności bezspornych również nie budzi wątpliwości Sądu, niemniej z uwagi na

to, że Sąd ograniczył rozprawę co do kwestii zarzutu braku legitymacji i ograniczył postępowanie dowodowe do przesłuchania stron, pozostałe wnioski dowodowe (poza dokumentami) podlegały pominięciu jako nieistotne dla rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

W przedmiotowej sprawie M. B. (1) dochodził zadośćuczynienia w kwocie 50.000 zł za naruszenie dóbr osobistych, tj. naruszenie czci, godności, nazwiska oraz dobrego imienia. Do naruszenia w/w dóbr osobistych, w ocenie powoda, doszło wskutek działania pozwanej, polegającego na spreparowaniu materiałów dowodowych do sprawy Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w L.o sygnaturze akt IX K(...), co doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powoda i na skutek tych bezprawnych działań przyczyniło się do powstania krzywdy po stronie powoda.

Roszczenie powoda opiera się na treści art. 24 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 1740, dalej również jako: „k.c.”), zgodnie z którym ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. Nadto, w myśl § 2 w/w przepisu, jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

Zatem, na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Niemajątkowa ochrona dóbr osobistych przewidziane w tym przepisie uzależniona jest od dwóch przesłanek: naruszenia (albo zagrożenia) dóbr osobistych oraz bezprawności zachowania osoby naruszającej dobro osobiste. Przesłanki te wystąpić muszą kumulatywnie. Ustawodawca przewidział jednak znaczące ułatwienie dla osoby żądającej ochrony w postaci domniemania bezprawności zachowania, w wyniku którego następuje naruszenie lub zagrożenie dobra osobistego (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2002 r., II CKN 1293/00, OSNC 2004, Nr 2, poz. 27, Legalis nr 56745; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 lipca 1982 r., I CR 225/82, Legalis nr 23249; z dnia 4 czerwca 2003 r., I CKN 480/01, Legalis nr 61199; z dnia 22 lutego 2012 r., IV CSK 276/11, OSNC 2012, Nr 9, poz. 107, Legalis nr 464043; J. Panowicz-Lipska, w: Gutowski, Komentarz, t. I, Nb 4, s. 132). Bezprawność jest cechą zachowania sprawcy, natomiast naruszenie albo zagrożenie dobra osobistego jest rezultatem tego zachowania. Niemajątkowa ochrona dóbr osobistych, na podstawie komentowanego przepisu, nie jest natomiast uzależniona od wykazania, że zachowanie sprawcy było zawinione. Zatem, zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, powód musi udowodnić, że w wyniku określonego zachowania sprawcy doszło do naruszenia dóbr osobistych, na pozwanym zaś spoczywa natomiast ciężar udowodnienia, że naruszenie nie było bezprawne.

Natomiast zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przesłankami zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. są więc: istnienie szkody niemajątkowej, powstałej w związku z zawinionym, a więc obiektywnie bezprawnym a zarazem subiektywnie nagannym, naruszeniem dóbr osobistych oraz adekwatnego związku przyczynowego między tym naruszeniem a powstałą szkodą. Ciężar udowodnienia tych przesłanek spoczywa na poszkodowanym zgodnie z ogólnymi regułami dowodzenia wynikającymi z art. 6 k.c.

W przedmiotowej sprawie to na powodzie ciążył obowiązek udowodnienia m.in. wskazanych przez stronę powodową działań, które doprowadziły do naruszenia dóbr osobistych tj., że doszło do spreparowania materiałów dowodowych do sprawy Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w L. o sygnaturze akt IX K (...), co doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych powoda i na skutek tych bezprawnych działań przyczyniło się do powstania krzywdy po stronie powoda.

W toku postępowania nie zostało wykazane, ażeby podczas przesłuchania w dniu 6 lipca 2017 roku M. O. składała fałszywe zeznania. Strona powodowa nie udowodniła twierdzenia, że doszło do niedopełnienia i przekroczenia przez pozwaną obowiązków służbowych oraz nakłaniania świadka do składania obciążających powoda zeznań w toku

postępowania karnego w sprawie IX K (...). Nadto, nie wykazano też, ani nawet nie wskazano w jaki sposób miałyby dojść do naruszenie czci, godności, nazwiska oraz dobrego imienia powoda.

Powyższe uwagi mają zresztą charakter teoretyczny z uwagi na brak legitymacji biernej po stronie pozwanej stanowiącej pierwotną podstawę oddalenia powództwa. Powód domagał się zadośćuczynienia za krzywdę doznaną od pozwanej za naruszenie jego dóbr osobistych wymienionych w pozwie. Wskazane tam zrzucane pozwanej zachowania, określając podstawę faktyczną pozwu, nie pozostawiają wątpliwości, iż chodzi tu o czynności procesowe pozwanej, które podejmować miała względem powoda jako funkcjonariusz Policji. Na pytania Przewodniczącego na rozprawie powód stanowczo podtrzymał powództwo przeciwko pozwanej działającej jako osoba fizyczna. Nadto powód w sprawach wytaczanych przed tutejszym Sądem konsekwentnie podtrzymuje swoje stanowisko, wiążąc naruszenie swoich dóbr osobistych z działaniem pozwanych funkcjonariuszy jako osób fizycznych mimo iż każdorazowo zarzuca im działanie w ramach konkretnej jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 417 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiada więc ta osoba prawna, z którą związana jest jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna wykonująca uprawnienia władzy publicznej. Jest to Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego albo inna osoba prawna wykonująca władzę publiczną na podstawie prawa a nie osoba fizyczna. Cytowany przepis nie przewiduje bowiem obciążenia osób fizycznych taką szczególną odpowiedzialnością, chociaż nie wyłącza on osobistej odpowiedzialności osób fizycznych należących do kategorii tzw. funkcjonariuszy publicznych, jeżeli z ich własnym działaniem lub zaniechaniem była związana szkoda. Wówczas jednak podstawą odpowiedzialności na ogólnej zasadzie winy stanowi art. 415 k.c.

W niniejszej sprawie powód stanowczo wskazał, iż pozywa M. O. za działania polegające na przekroczeniu uprawnień w związku z jego przesłuchaniem w tym nakłanianiu świadka do fałszywych zeznań w sprawie karnej. Ani ta podstawa faktyczna pozwu ani inne okoliczności faktyczne przytaczane w uzasadnieniu pozwu (notabene niewykazane w treści tych dokumentów, stąd i powództwo jest nieudowodnione i z tej przyczyny) piśmie precyzującym powództwo czy wnioskach dowodowych nie pozostawiają żadnych wątpliwości, iż powód wiąże krzywdę z działaniem pozwanej jako funkcjonariusza Policji. Powód wyraźnie podkreślił to w końcowej części uzasadnienia pozwu. Tym samym nie ma podstaw do rozważania odpowiedzialności pozwanego na zasadach ogólnych a zarzut braku legitymacji pozwanej jest zasadny. Wprawdzie na rozprawie pełnomocnik powoda uzasadniał celowość dopuszczenia dowodu z zeznań partnerki powoda, wobec której miałyby być kierowane działania pozwanej jako osoby fizycznej, ale wniosek ten jest spóźniony (zgłoszony zresztą przez pełnomocnika będącego obrońcą M. B. (1) w sprawie karnej) i stoi w sprzeczności z podstawą faktyczną pozwu.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na koszty procesu po stronie wygrywającej sprawę pozwanej składają się koszty zastępstwa procesowego – 3.600 zł zgodnie z § 3 pkt 6 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. 2018 r., po. 265).

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji.